

Souhrnná teritoriální informace:

Mosambik

Zastupitelský úřad 27. 5. 2024 10:44

Mosambik je politicky stabilní zemí, která je vedena politickou stranou Frelimo v čele s prezidentem Filipe Jacinto Nyusi. Jedná se o prezidentský systém a právní systém je založen na portugalsko-římském právu a ústavě z roku 1990, která byla aktualizovaná v roce 2004. Prezident je garantem ústavy, hlavou vlády a vrchním velitelem obranných a bezpečnostních sil. Současný prezident Filipe Jacinto Nyusi studoval v bývalém Československu, a proto má vřelý vztah k České republice. Mosambická vláda je tvořena 20 ministerstvy a v jejich čele je aktuálně 50 % podíl žen. Mosambik je rozdělen mezi 10 provincií, které mají své vlastní provinciální vlády v čele s guvernéry a jednotlivé okresy jsou tvořeny většími městy v čele se správci (tzv. administradores).

Mosambik se řadí mezi nejchudší země Afriky a potýká se s několika výzvami, mezi které patří dluhová krize od roku 2017, teroristické útoky v severní provincii Cabo Delgado a zhoršená ekonomická situace kvůli pandemii COVID-19 či válce na Ukrajině.

V listopadu 2022 uskutečnila italská společnost ENI první vývoz mosambického zkapalněného plynu (LNG) a lze tak očekávat, že v nadcházejících letech bude primární hnací silou růstu mosambické ekonomiky právě vývoz LNG. Projekt francouzské společnosti TotalEnergies byl v roce 2021 pozastaven z důvodu zhoršující se bezpečnostní situace v provincii Cabo Delgado. K jeho obnovení by však mělo dojít v první polovině roku 2024 a zahájení produkce je plánováno na rok 2028. V neposlední řadě je pak ve hře investice americké společnosti ExxonMobil, o níž by mělo být rozhodnuto do konce roku 2025. Mosambik má třetí největší potvrzené zásoby zemního plynu na kontinentu a globálně se pohybuje okolo čtrnáctého místa. Obecně vzato je tak v Mosambiku obrovský zájem ze strany mezinárodních společností o průzkumná práva, a to nejen v oblasti zemního plynu, ale i ropy. S ohledem na dosavadně nízkou míru tamní produkce představují tato odvětví masivní potenciál.

Vzhledem k dluhové krizi je velmi omezené zapojení českých podniků do státních zakázek. Významní místní podnikatelé jsou většinou indického, arabského či evropského původu a vyloženě mosambické společnosti nemají zatím příliš silné postavení.

V souvislosti s uzavřením dohody o ekonomickém partnerství tzv. EPA mezi EU a vybranými zeměmi SADC (Jihoafrické rozvojové společenství), mezi které patří i Mosambik, je umožněn preferenční přístup českým produktům na mosambický trh.

Tato souhrnná teritoriální informace je zpracována pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná a je poskytována ve zkráceném rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	Maputo
Počet obyvatel	34,70 mil.
Jazyk	portugalština
Náboženství	křesťanství (56 %), islám (18 %), tradiční náboženství (6,7 %), žádné vyznání (19,3 %)
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Filipe Jacinto Nyusi
Hlava vlády	Adriano Afonso Maleiane
Název měny	mosambický metical
Cestování	
Časový posun	+ 1 hod (zimní) / o hod. (letní)
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Mgr. Tomáš Uličný
Ekonomický úsek	Ing. Miroslav Veselka, MBA
Konzulární úsek	Mgr. Dana Eltomová
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
Nominální HDP (mld. USD)	19,67
Hospodářský růst (%)	5
Inflace (%)	7,13
Nezaměstnanost (%)	N/A

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Mosambik je unitární republikou, praktikující prezidentský systém moci s existencí více politických stran. U moci je od získání nezávislosti v roce 1975 strana Frente de Libertacao de Mosambique (FRELIMO). Prezident je volen v přímých volbách na pět let, nejvíce však na dvě volební období. Zákonodárnou moc má jednokomorové Národní shromáždění složené z 250 poslanců volených na pětileté funkční období. Poslední prezidentské a parlamentní volby se konaly na podzim 2019. Na dodržování ústavnosti dohlíží Ústavní rada, která má 7 členů.

1.2 Zahraniční politika země

V současné době je největším obchodním partnerem Mosambiku Jihoafrická republika, Nizozemsko a Indie. Hlavním investorem je Čína, která je také významným obchodním partnerem. Největším poskytovatelem rozvojové pomoci je Evropská unie. S řešením současné komplikované situace na severu země (teroristické útoky v provincii Cabo Delgado) původně pomáhalo převážně jen Portugalsko, USA a také EU. Nicméně od července 2021 se do bojů aktivně zapojila Rwanda a následně o měsíc později i Jihoafrické rozvojové společenství (SADC). Situace se díky africké pomoci výrazně zlepšila.

1.3 Obyvatelstvo

Průměrný roční přírůstek obyvatelstva: 2,93 %

Věková struktura: 0-14 let: 45,13% 15-24 let: 21,43% 25-54 let: 27,09% 55-64 let: 3,44% 65 let a výše: 2,91%

Nejvíce obyvatel se nachází v hlavním městě Maputo (1,87 mil.), Beira (530 tis.), Nampula (388 tis.) a Chimoio (257 tis.).

Mosambické obyvatelstvo je tvořeno z 99,66 % původními etnickými skupinami. Na severu žije etnikum Makua (asi 4 mil.), v údolí Zambezi žijí Senové a Šonové a v jižním Mosambiku převládají Šangánové (Tsongové). Vedle těchto hlavních skupin žije v zemi několik menších etnik. V zemi též žije několik desítek tisíc osob evropského původu (0,06 % populace), evropsko-afrických míšenců (0,2 %) a obyvatel asijského původu, zejména Indů (0,08 %).

Počet obyvatel evropského původu dramaticky klesl v 70. letech 20. stol. v souvislosti s osvobozenou a následnou občanskou válkou, díky ekonomickému rozkvětu země po roce 2000 však začal opět růst. V průběhu ekonomické krize v Evropě v letech 2008-2009 strmě narostl počet portugalských a jiných evropských státních příslušníků ucházejících se o odborně zaměřené pracovní pozice.

Náboženství: 56 % populace hlásí ke křesťanství (z toho 28 % katolíků), 18 % je muslimů, 6,7 % se hlásí k tradičním náboženstvím a 18,7 % se nehlásí k žádnému náboženství.

Jazyk: oficiálním jazykem je portugalština, dále se běžně používají 3 hlavní jazyky: Makua-Lomwe, Tsonga and Sena-Nyanja.

2 Ekonomie

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

Mosambik se i nadále řadí mezi nejrychleji rostoucí africké ekonomiky. V roce 2022 došlo k růstu HDP přibližně o 4 % a predikovaná hodnota na rok 2023 přesahovala 5 %. Tento trend je dále akcelerován aktivitami v oblasti zemního plynu a v roce 2028 by tak růst mosambického hospodářství mohl atakovat 10 %. Pozitivní vliv na mosambické HDP má i obnovená poptávka po uhlí a hliníku a tento trend bude pokračovat i nad rámec roku 2023. To samé lze očekávat od zemědělské produkce, která se od roku 2020 těší příznivým klimatickým vlivům.

Průměrná míra inflace se v Mosambiku v roce 2023 pohybovala okolo 7,3 %, přičemž v roce 2024 by mělo dojít k jejímu poklesu na 4,3 %. Výhledově by pak měla v letech 2025-28 průměrně dosahovat 3,2 %. Striktní monetární politika mosambické centrální banky (BDM) by tak v průběhu roku měla mírně polevit a její úroková sazba, která se od srpna nachází na hodnotě 17,25 %, by se koncem roku 2024 mohla pohybovat okolo 15 %.

Ukazatel	2021	2022	2023	2024	2025
Růst HDP (%)	2,38	4,36	5	6	6,2
HDP/obyv. (USD/PPP)	1362,79	1481,13	1570	1660	1750
Inflace (%)	6,41	10,28	7,30	4,30	3,3
Nezaměstnanost (%)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Export zboží (mld. USD)	5,582	8,28	8,331	8,107	8,511
Import zboží (mld. USD)	8,575	14,598	10,963	11,825	12,563
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-2,252	-5,056	-1,683	-2,696	-2,965
Průmyslová produkce (% změna)	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Populace (mil.)	32,08	32,97	33,90	34,70	35,83
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	7/7	7/7	7/7	7/7	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Mezinárodní měnový fond (IMF) schválil tříleté prodloužení úvěrové pomoci Mosambiku ve výši 456 mil. USD. Toto je však spjato s nutností přijetí opatření v oblasti snižování korupce, praní špinavých peněz či financování terorismu.

Schodek státního rozpočtu se v roce 2022 pohyboval okolo 5,5 % HDP a v roce 2023 dosáhl na 5,0 %. V následujících letech se očekává růstový trend. V roce 2028 by mohl atakovat hranici 10 %. Tento vývoj bude s největší pravděpodobností způsoben díky rostoucím příjmům státní kasy z vývozu LNG nad rámec roku 2023. S tímto souvisí i míra zadlužení vůči HDP, která se koncem roku 2022 pohybovala okolo 107 % HDP a v roce 2023 to bylo 94 % HDP. Avšak v příštích letech se očekává její další pokles a v roce 2028 by měla klesnout pod hranici 80 %.

Veřejné finance	2023
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-11,90
Veřejný dluh (% HDP)	94,20
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-2,994
Daně	2024
PO	32 %
FO	progresivní 10 % - 32 %
DPH	16 %

2.3 Bankovní systém

Funkci bankovního dohledu a řízení monetární politiky má centrální banka – Banco de Moçambique. Její hlavní současnou snahou je omezit inflační tlaky vyvolané zhoršenou ekonomickou situací, pandemií COVID-19, znehodnocováním místní měny metical a vysokým obchodním deficitem. Striktní monetární politika mosambické centrální banky (BDM) by v průběhu roku měla mírně polevit a její úroková sazba, která se od srpna nachází na hodnotě 17,25 %, by se koncem roku 2024 mohla pohybovat okolo 15 %.

V Mosambiku působí 18 komerčních bank a nejvíce jsou rozšířené portugalské banky. Bankovní systém se rychle rozvíjí a je poměrně stabilní. Komerční banky poskytují všechny běžné služby (akreditivy, krátkodobé půjčky, finanční transfery, spoření a výměnu peněz, internetové bankovníctví, kreditní a platební karty atd.). V domácím platebním styku se užívá mosambický metical (k 25. 5. 2024 byl kurz 63,90 MT/USD a 69,37 MT/EUR), nejpoužívanější měnou v zahraničním platebním styku je USD a EUR. Používání platební karet VISA a Mastercard dobře funguje a většina obchodníků ve větších městech má platební terminály.

Šest největších a nejvýznamnějších komerčních bank v Mosambiku:

- 1 Millennium bim – v roce 2023 již po 13. vyhodnocena jako nejlepší banka Mosambiku třemi na sobě nezávislými hodnotiteli, www.millenniumbim.co.mz. Jedná se o portugalskou banku.
- 1 Barclays Bank Moçambique, anglická banka, www.barclays.co.mz
- 1 Banco Nacional de Investimento, portugalsko-mosambická banka, www.bni.co.mz
- 1 Banco Comercial e de Investimentos, portugalská banka, www.bci.co.mzFirst
- 1 National Bank (FNB), jihoafrická banka, <https://www.fnb.co.mz>
- 1 Moza Banco, SA, mosambická banka, www.mozabanco.co.mz

2.4 Daňový systém

Mosambický daňový systém je inspirovaný portugalským a jihoafrickým systémem a je rozdělen mezi základní dvě skupiny daní přímých a nepřímých. Systém je poměrně přehledný a poskytuje výhody nejchudším vrstvám obyvatelstva, a to zejména z pohledu drobného podnikání.

Aktuální přehled typu daní:

Přímé daně:

- 1 daň z příjmu (Imposto sobre os Rendimentos de Trabalho)
- 1 průmyslová příspěvková daň (Contribuição Industrial)
- 1 daň z dividend
- 1 dodatková daň (Imposto Complementar – kapitálové zisky)
- 1 daň na národní rekonstrukci (Imposto de Reconstrução Nacional)
- 1 daň z převodu majetku (Imposto sobre a Transmissão de Imóveis)
- 1 daň z nemovitostí (Contribuição Predial)
- 1 darovací a dědická daň (Imposto de Doações e Sucessões)
- 1 daň z převodu akcií

Nepřímé daně:

- 1 daň z přidané hodnoty (IVA, 16 %), osvobozeny jsou bankovní, vzdělávací, zdravotnické a sociální služby, služby spojené s vrtným průzkumem, výstavbou infrastruktury a vývozem zboží
- 1 daň z obratu (Imposto de Circulação)
- 1 spotřební daň (Imposto sobre consumos específicos – vztahuje se na tzv. luxusní zboží, mezi které patří cukr, ošacení 30%, auta, alkoholické nápoje 40%, tabák 75%)
- 1 turistická daň (Imposto de Turismo)
- 1 daň ze služeb, kolky (Imposto de Selo e Emolumentos)

Firmy registrované ve „Zvláštní ekonomické zóně“ (v provincii Tete a Zambezia) mají daňové prázdniny po dobu 5 let, dalších 5 let platí pouze poloviční podnikovou daň, další roky 25%. Firmy působící ve „Volné průmyslové zóně“ (Maputo, Beira) jsou osvobozeny od placení daně ze zisku po dobu 10 let, následujících 5 let platí 50% daň, poté 25%. Pro investory v prioritních odvětvích jako je infrastruktura, zemědělství, těžební a ropný průmysl, turistika a služby existuje řada dalších pobídek (zvýhodněné odpisy, odpuštění dovozních cel nebo VAT). Výše úlev závisí na místě investice, její velikosti a počtu místních zaměstnanců.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

ČR má s Mosambikem dlouhodobě zápornou obchodní bilanci, což je dané především dovozem komodit.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z ČR (mld. CZK)	0,06	0,14	0,16	0,10	0,28
Export do ČR (mld. CZK)	0,88	1,06	0,76	0,68	0,73
Saldo s ČR (mld. CZK)	0,82	0,93	0,60	0,58	0,44

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
712	Turbíny na páru z vody a jiných látek a díly j. n.	137,82	48,70
772	Přístr. elek. ke spínání ap. obvodů elek., odpory aj.	30,03	10,61
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	29,45	10,41
699	Výrobky z kovů základních j. n.	23,67	8,36
723	Stroje, zařiz. pro stavebnictví, stavební inženýrství	7,49	2,65

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
684	Hliník	655,66	89,82
121	Tabák nezpracovaný, odpad tabákový	52,73	7,22
057	Ovoce a ořechy (ne olejnaté) čerstvé, sušené	8,07	1,10
122	Tabák zpracovaný, obsahující i náhražky tabákové	6,32	0,87
842	Oděvy a prádlo dámské, dívčí (ne pletené, háčkované)	1,16	0,16

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Největšími obchodními partnery Mosambiku ze zemí EU jsou tradičně Nizozemí, Portugalsko, Polsko, Itálie, Belgie, Německo a Španělsko. Obchodní bilance mezi EU a Mosambikem je dlouhodobě v deficitu ve prospěch Mosambiku. EU totiž dováží z Mosambiku velké zásoby hliníku a staví ji to tedy do pozice největšího exportního trhu Mosambiku.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import z EU (mil. EUR)	697,70	696,47	810,60	868,22	904,39
Export do EU (mil. EUR)	1662,84	1249,62	1572,37	2898,40	1997,34
Saldo s EU (mil. EUR)	965,14	553,15	761,76	2030,18	1092,95

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

Největším obchodním partnerem Mosambiku mimo EU je Jižní Afrika, po které následuje Indie, Čína, Singapur, Spojené Arabské

Emiráty a USA.

	2019	2020	2021	2022	2023
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	6139,06	5259,54	7121,27	12634,93	9236,39
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	2701,31	2069,28	3590,98	4760,60	5708,83
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	-3437,75	-3190,26	-3530,29	-7874,33	-3527,55

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Mosambik je zemí, která je závislá na přílivu přímých zahraničních investic (PZI). Z pohledu sektorového rozložení se nejvíce PZI soustřeďuje v těžebním průmyslu (65 %), dopravě a komunikacích (33 %), ubytování a pohostinství (0,083 %), výrobě a distribuci elektřiny, vody a plynu (0,76 %), velkoobchod a maloobchod (0,64 %). Největšími investory v roce 2022 byly: Maurícius (70,5 %), Nizozemsko (27,6 %), Spojené Arabské Emiráty (9,3 %) a Itálie (7,9 %).

Na základě informací, které má Velvyslanectví České republiky v Pretorii k dispozici, nejsou v Mosambiku žádné významné české investice.

K podpoře přílivu investic v Mosambiku slouží agentura APIEX a pravidla pro investice stanovuje zákon 3/93 z 24. června 1993. Hlavními oblastmi, kam chce Mosambik přilákat nové investice, je zemědělství, potravinářství, těžební průmysl, zpracovatelský průmysl a služby.

3.3 FTA a smlouvy

Smlouvy s EU

Mosambik je součástí Dohody o ekonomickém partnerství (EPA) mezi EU a některými zeměmi uskupení SADC, která se začala předběžně provádět s Mosambikem od 4. února 2018. S ostatními zeměmi byla dohoda prováděna již od konce roku 2016.

Smlouvy s ČR

- 1 Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem zahraničních věcí ČR a Ministerstvem zahraničních věcí a spolupráce Mosambiku /září, 2015/
- 1 Memorandum o porozumění mezi Ministerstvem obrany ČR a Ministerstvem národní obrany Mosambiku /květen, 2015/
- 1 Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mosambické lidové republiky o spolupráci v oblasti zdravotnictví a lékařských věd (podepsaná dne 12. 5. 1982 v Maputu) změněná na základě jednostranného potvrzení úspěchu ČR ze dne 17. 9. 2004; publikováno ve Sb. 1987-08-28 71/1987 a 2006-05-16 51/2006;
- 1 Statut mezivládní smíšené komise pro hospodářskou a vědecko-technickou spolupráci /Československá socialistická republika – Mosambik/ (podepsaná dne 28. 11. 1980 v Praze, nepublikováno);
- 1 Dohoda o kulturní a vědecké spolupráci mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mosambické lidové republiky (podepsaná dne 26. 11. 1980 v Praze, publikováno ve Sb. 1981-12-22 115/1981);
- 1 Dohoda mezi vládou Československé socialistické republiky a vládou Mosambické lidové republiky o vědeckotechnické spolupráci (podepsaná dne 3. 7. 1978 v Maputu, publikace č. 1980-02-04 10/1980);

3.4 Rozvojová spolupráce

ČR poskytuje Mosambiku rozvojovou pomoc v rámci tzv. malých lokálních projektů (MLP), které dosahují hodnoty max. 500 000,- Kč. Mosambik nepatří mezi prioritní země české zahraniční rozvojové pomoci, a proto jsou realizovány jen tyto malé projekty. V minulých letech tato pomoc směřovala např. na výstavbu studní a rozvoj zemědělské činnosti na ostrově Inhaca u hlavního města Maputa, na vybavení základních škol či ochranu podmořského života. Česká republika také poskytla humanitární pomoc Mosambiku v době obrovských záplav v roce 2017 a také na jaře 2019 z důvodu ničivého cyklonu ve střední části země okolo města Beira. Humanitární pomoc často probíhá ve spolupráci s místními pobočkami neziskových organizací, které při takovýchto katastrofách pomáhají přímo v místě.

České společnosti mohou získat financování na podporu obchodních aktivit s rozvojovým prvkem v rámci B2B spolupráce ČRA.

Program ZÁRUKA ZAHRANIČNÍ ROZVOJOVÉ SPOLUPRÁCE podpoří prostřednictvím bankovních záruk soukromé investice českých firem na rizikových trzích. Za úvěr převážně investičního charakteru až do výše 50 % jistiny zaručovaného úvěru poskytne výši záruky až 25 000 000 CZK, výše zaručovaného úvěru není omezená, platnost bankovní záruky až 8 let. Záruku lze získat při zaměření projektu na: udržitelné nakládání s přírodními zdroji, zemědělství a rozvoj venkova, ekonomickou transformaci, růst a podporu místní zaměstnanosti, udržitelný rozvoj partnerských zemí. Zaručovaný úvěr lze využít na pořízení a technické zhodnocení (tj. nástavby, přístavby, rekonstrukce, modernizace) dlouhodobého hmotného majetku, pořízení dlouhodobého nehmotného majetku, náklady spojené s transferem, náklady spojené s realizací projektu v cílové rozvojové zemi.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Důlní, těžební a ropný průmysl

Mosambik je bohatý na nerostné suroviny a těží zejména uhlí, grafit, těžké písky, železo, bauxit, zlato a drahé kameny (např. rubíny). Těžba probíhá pouze povrchově, protože je ve svých začátcích a nemá tak dlouhou historii jako např. JAR. Za těžbou nerostných surovin stojí zahraniční investoři, kteří nakupují stroje a vybavení buď v místě nebo si je dováží ze třetích zemí přes své centrály. Zájem se projevuje o těžební stroje pro povrchovou těžbu, přepravní systémy a výbušniny. V souvislosti s objevem obrovských zásob zemního plynu se v Mosambiku začínají rozvíjet projekty na těžbu a výrobu zkapalněného plynu a první z nich zahájil těžbu již v roce 2022.

► Zemědělský a potravinářský průmysl

Zemědělství a potravinářství patří mezi nejdůležitější sektory mosambického hospodářství (cca 30 % HDP). Intenzifikace zemědělství a přechod od samozásobitelství k modernějším metodám pěstování plodin je základní prioritou vlády, a proto se snaží přilákat zahraniční investory. Prioritními oblastmi pro Mosambik jsou chov drůbeže na maso a na vejce, pěstování tropických plodin, chov hovězího dobytka a pěstování rýže. Právě v těchto oblastech mohou české společnosti nabídnout tzv. farmy na klíč a dodat nezbytné stroje a technologie.

► Obranný průmysl

Bezpečnost a územní integrita jsou jedny z priorit mosambické vlády, a to i s ohledem na teroristické útoky v severní část země v provincii Cabo Delgado. V důsledku dluhové krize se však Mosambik potýká s nedostatkem finančních zdrojů a vyžaduje nabídku tzv. soft půjček s dlouhodobým splácením, min. 15 až 20 let. Pro české společnosti se největší potenciál objevuje v poskytování školení letců, oprav stávajících letadel a také v dodávkách vojenské techniky a letadel.

► Energetický průmysl

Vzhledem k tomu, že energetický potenciál Mosambiku není zcela využit, objevuje se mnoho příležitostí pro zahraniční investice, ale také pro zapojení do projektů jako EPC kontraktor či pro subdodávky různých vybavení pro elektrárny na kombinovaný cyklus či vodní elektrárny. V současné době z 90 % převažují vodní elektrárny a zbývajících 10 % spadá na tepelné elektrárny se spalováním nafty, 2 paroplynové a 1 s kombinovaným cyklem. Mosambik má také zájem posílit elektrifikaci ve špatně dostupných oblastech výstavbou malých a středních vodních elektráren či solárních elektráren. Určitým omezením může být dojednávání finanční stránky těchto projektů kvůli zadlužení země.

► Vodohospodářství a odpadní průmysl

Mosambik se potýká s nedostatkem pitné vody z důvodu klimatických změn, které se projevují střídáním období sucha, rozsáhlých záplav a cyklon. Sucho se projevuje zejména na jihu země, kde roste poptávka po inovativním řešení na odsolování vody. Ve zbytku země je problém se znečištěnou vodou a hledá se řešení pro energeticky nezávislé a finančně nenáročné technologie na její čištění. Národní plán pro rozvoj zásobování pitnou vodou počítá s celkovou investicí 30 mld. Kč na příštích 10 let.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Ve zvyklostech a způsobu jednání je stále patrný portugalský vliv, tzn. dlouhý oběd, bohatý noční život i vysoký stupeň formálnosti při jednáních. Objevuje se vysoká míra byrokracie a zdlouhavé procesy při obchodním jednání, a proto je potřeba se obrnit vysokou mírou flexibility a tolerance. Jednacím jazykem je portugalština, ale stále více a více se objevuje prosazování angličtiny díky úzkým obchodním vztahům s Jihoafrickou republikou.

4.2 Oslovení

Komunikace s ministerstvy či státními institucemi se vždy zahajuje oficiálním dopisem na ministra, kde se blíže představí společnost a její produkty. Takový dopis je nezbytné předat osobně přes svého agenta/partnera v Mosambiku, který také bude následně osobně docházet na vybraná místa a komunikovat napřímo se stanovenou kompetentní osobou.

Pro oslovení firem je možné zvolit méně formální způsob komunikace, a to přes emaily, whatsapp či po telefonu.

4.3 Obchodní schůzka

Při plánování obchodního jednání je třeba vzít v úvahu nedochvilnost, je nutné plánovat časovou rezervu. Běžné obchodní zdvořilosti jsou v obchodních kontaktech dodržovány a obchodníci by na obchodní jednání měli přicházet vždy v obleku (vzhledem ke klimatu se doporučují lehké materiály) a kravatě, konzervativní oblékání se doporučuje i ženám. Obchodní a jiné oficiální styky svou formou většinou následují portugalský model, přesto je obchodní atmosféra oproti Evropě méně formální a je možné vyjadřovat emoce. Rozdíly při jednání jsou většinou patrné podle typu společnosti, zda se jedná o zahraničního či místního podnikatele. Rozhodovací procesy státních institucí jsou velmi zdlouhavé a byrokratická zátěž obecně představuje jednu z bariér obchodních styků. Během dopoledních i odpoledních jednání se nepodává alkohol, ale spíše neperlivá voda či káva a čaj. Při večerních jednáních během společné večeře je akceptováno i víno či pivo.

Jednací tým by měl při úvodním jednání ideálně zahrnovat vyššího zástupce managementu společnosti, který má dostatečné rozhodovací pravomoci a má k sobě tým techniků a obchodních zástupců. Při dalších operativních jednáních lze tým redukovat na techničtější úroveň.

Význam známostí a osobních kontaktů je při uzavírání kontraktů zásadní.

4.4 Komunikace

Oficiálním jazykem země je portugalština a dále je mnoho místních jazyků.

Během obchodního jednání je velmi dobře přijímána i angličtina, a to zejména i díky velkému propojení s Jihoafrickou republikou.

Mosambická společnost je velmi otevřená, tolerantní a nemá příliš komunikačních tabu. Rozdíly mezi bělochy a černochy nejsou patrné, společnost není rozdělena ani s ohledem na rozdílné kmeny. Místní obyvatelé nemají žádné předsudky.

4.5 Doporučení

Stejně jako na jiných afrických trzích platí, že zákazníci hledají zejména cenově velmi dostupné výrobky s minimálními nároky na údržbu a s vysokou robustností. Vzhledem k existenci početně jen velmi slabé (ale rychle rostoucí) střední třídy se ze spotřebního zboží na trhu nejlépe daří na jedné straně velmi laciné produkci, na druhé straně luxusním, jakostním výrobkům, byť v omezeném množství. Kvalita záručních a pozáručních služeb hraje při výběru zboží stále relativně malou roli.

4.6 Státní svátky

Státní svátky:

- 1. leden - Nový rok
- 3. únor - Den hrdinů
- 7. duben - Den mosambických žen
- 1. květen - Svátek práce
- 25. červenec - Den nezávislosti (státní svátek)
- 7. září - Den mírové dohody z Lusaky
- 25. září - Den ozbrojených sil
- 4. říjen - Den míru a národního usmíření
- 10. listopad - Den hl. města Maputo (regionální svátek)
- 25. a 26. prosince - Vánoce

Případně-li svátek na neděli, je pak zpravidla volno v pondělí.

Pracovní doba je od pondělí do pátku od 8:00 do 17:30 s přestávkou mezi 12:30 a 14:00.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Čeští exportéři při rozhodování o vstup na mosambický trh musí zohlednit hned několik faktorů.

Charakteristiky Mosambiku:

- 1 malá kupní síla – střední třída zatím roste velmi pomalu;
- 1 zájem spíše o levné a jednoduché produkty (u spotřebního zboží převaha produktů z JAR, Číny a Indie);
- 1 u státních projektů je potřeba počítat s problémy týkající se plateb a nabídnout flexibilní platební podmínky (Mosambik bojuje s dluhovou krizí);
- 1 znalost portugalského, nebo alespoň angličtiny;
- 1 potřeba si zajistit své zastoupení v místě či nalezení spolehlivého distributora/agenta – buď přímo v Mosambiku nebo alespoň v JAR;
- 1 kulturní specifika (viz kapitola 6.8);
- 1 zastaralá infrastruktura pro pohyb zboží v rámci země.

Zboží je do Mosambiku dováženo přes přístavy v Maputu, Beire nebo Nacala, případně přes JAR. Zboží denní potřeby je na venkově většinou prodáváno v malých obchodech a na trzích, kterých je velké množství nebo přímo na ulici. Obchody a supermarkety existují pouze ve velkých městech. Přímý osobní styk s klientem a cena je základním předpokladem prodejního úspěchu. Spotřební zboží je na místním trhu možné uplatnit prostřednictvím distributorů a velkoobchodů, které mají své distribuční kanály pro místní maloobchodní řetězce. Základním kritériem většiny potenciálních distributorů je cena, která musí i po započítání nákladů na dopravu a cla alespoň odpovídat jihoafrické konkurenci. U dodávek strojů a složitějších zařízení zákazník očekává dostatečnou zásobu náhradních dílů a servis.

Nejlepší strategie vstupu na trh je prostřednictvím místního agenta nebo distributora znalého jazyka a místních obchodních zvyklostí, který pracuje buď na bázi smluv zakládající určitou formu provize „ad hoc“ nebo na dlouhodobém smluvním základě. Nejvhodnější pro dodavatele je nalezení bonitního partnera, který by pracoval na svůj účet a sám nabízené zboží hradil při jeho odběru. Při větších objemech lze uvažovat o otevření prodejního zastoupení či pobočky. Velmi se osvědčují „joint-ventures“ mezi domácími odběrateli a zahraničními dodavateli. Pro jakýkoliv větší případ je zásadní, aby měl místní zástupce velmi dobré kontakty na místní administrativu. Vždy je nutné důkladné prověření partnera (due dilligence). Pro základní prověření partnera lze zkontaktovat ZÚ Pretoria či honorárního konzula v Mosambiku.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

4 typy společností v Mosambiku:

- 1 Sociedade Anónima de Responsabilidade Limitada („SARL“) – kombinace akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným; musí mít alespoň 10 akcionářů a není stanoven minimální kapitál, uzavírají se na velké investiční projekty
- 1 Sociedade Por Quotas („SQ“ nebo „Limitada“) – podobná společnosti s ručením omezeným, musí mít min. 2 společníky a základní kapitál je stanoven na 1,5 mil. mosambických metikalů, uzavírají se na malé a střední projekty
- 1 Sociedade em Comandita – podobná české komanditní společnosti
- 1 Sociedade em Nome Colectivo – podobná české veřejné obchodní společnosti

Společnost se zakládá na ustavující valné hromadě, kde se sejdou zakládající společníci, nebo jejich zástupci (plná moc ověřená českým notářem v portugalské popř. s úředním překladem, v případě fyzických osob kopie pasu nebo OP, v případě právnických osob výpis z OR opatřený překladem). Základní jmění se vloží na účet v bance. Společenská smlouva musí mj. obsahovat přesné jméno a sídlo firmy, právní formu, základní kapitál, datum založení, jména všech statutárních zástupců. Podpůrné dokumenty je třeba opatřit úředním překladem do portugalské. Dokumenty se v Mosambiku obvykle sepisují portugalsky. K zápisu společnosti do obchodního rejstříku (Registo das Entidades Legais) je nutné předložit zápis z ustavující schůze statutárního orgánu (představenstva) ověřený notářem, doklad o založení zvláštního bankovního účtu, na nějž byl složen základní kapitál, dále stanovky společnosti a ověřené doklady totožnosti vlastníků (u cizinců povolení k pobytu). Předem musí být rezervováno obchodní jméno společnosti. Po dokončení zápisu do obchodního rejstříku se vyžaduje registrace společnosti na finančním úřadě, na jejímž základě je přidělováno daňové identifikační číslo (NUIT). Doporučujeme zakládat firmu pomocí místního právníka se znalostí jazyka a mosambického/portugalského obchodního práva.

5.3 Marketing a komunikace

Propagace, marketing a reklama je vcelku dobře rozvinutá a v zásadě se metody neliší od evropských. Vzhledem k neexistujícímu povědomí mosambických spotřebitelů o českých výrobcích je potřeba efektivního marketingu (doporučujeme ji v koordinaci s dovozcem svěžit místní maketingové firmě), v opačném případě se čeští vývozci nemohou prosadit vůči již existující jihoafrické a asijské konkurenci.

Běžnými způsoby jsou inzeráty v tisku a odborných časopisech, velkoplošné billboardy, reklamní spoty v televizi či rádiu. Lze využít všech hromadných sdělovacích prostředků. Tištěnými médii s největším dosahem jsou: deníky Noticias, O País, týdeník Domingos či soukromé týdeníky Savana a Demos.

Za nejúčinnější formu propagace výrobku je považována televizní reklama, její dopad je však omezen jen na městské obyvatelstvo. V Mosambiku vysílají dvě místní televizní stanice – státem vlastněná TVM a soukromá STV. Dostupné je rovněž vysílání portugalské stanice Radio Televisao de Portugal a brazilské stanice Miramar. Kromě státního rozhlasu Radio Moçambique vysílá v Mosambiku ještě několik soukromých stanic, většinou však pokrývajících jen velké aglomerace. Rychle se rozvíjí oblast internetového marketingu.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

Práva duševního vlastnictví musí být registrována v místě a vynucována podle místních zákonů. Majitel ochranné známky by ji měl v Mosambiku registrovat. Mosambik je signatářem většiny standardních mezinárodních úmluv a protokolů zaměřených na ochranu duševního vlastnictví, včetně Bernské úmluvy o ochraně literárních a uměleckých děl a Pařížské úmluvy o ochraně průmyslových práv. Jako člen WTO je Mosambik signatářem dohody TRIPS.

Mosambik je rovněž členskou zemí WIPO (World Intellectual Property Organization). Navzdory účasti v těchto mezinárodních konvencích a navzdory přijatým zákonům na ochranu duševního vlastnictví bylo dosud uděláno velmi málo pro zastavení prodeje pirátských hudebních nahrávek, počítačového softwaru, léků, ošacení atd.

5.5 Trh veřejných zakázek

Veřejné tendry se řídí Deklarací č. 57/2005, která vstoupila v platnost v listopadu 2006. Tendry jsou publikovány v denním tisku (zejména v novinách Notícias) a na portálu Concursos případně webových stránkách jednotlivých úřadů. Mosambik zatím nepracuje s elektronickým systémem veřejných zakázek.

Subjekt s většinou účastí mosambického kapitálu má konkurenční výhodu. V Mosambiku hrají kontakty velkou roli, do soutěže o větší tendry nelze vstoupit bez přípravy a průzkumu terénu, znalostí místní konkurence a poměrů. Účast v zakázkových soutěžích vyžaduje dlouhodobé sledování situace s nutným předběžným lobováním na příslušných centrálních úřadech a zajištěním relevantních informací ještě před oficiálním vyhlášením podmínek tendru. To bez stálé přítomnosti na místním trhu není prakticky možné.

Tendry státních institucí vyžadují často reakce jen v portugalštině formou oficiálního dopisu, dodávky jsou prováděny jen v místní měně (metikalech) a v některých případech jsou vyžadovány i bankovní záruky vydané mosambickými bankami.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Mosambik je členem Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA), Overseas Private Investment Corporation (OPIC) a přistoupil ke konvenci o uznávání mezinárodních arbitrážních rozhodnutí (New York Convention) a je členem Mezinárodního centra pro řešení investičních sporů (ICSID). Rozhodnutí cizích soudů a arbitráží (po posouzení a schválení nejvyšším soudem) uznává. Obchodní spory v Mosambiku řeší obchodní soudy, soudní řízení je velmi pomalé a vynutitelnost práva je velmi obtížná a zdlouhavá. Navíc je vždy třeba plné znalosti mosambického práva a procedurálních zvyklostí. V roce 1999 byl přijat zákon 11/99 o arbitráži, který umožňuje arbitrážní řízení u Centra pro arbitráž, usmíření a zprostředkování (CACM).

S řešením sporů jsou však obvykle spojeny vysoké náklady, zásadně se proto doporučuje řešení sporu dohodou pro zabránění dlouhému a nákladnému dohadování a mimosoudní vyrovnání.

I v Mosambiku má dobře sepsaná obchodní smlouva (nejlépe místním právníkem) zásadní důležitost pro předcházení a řešení obchodních sporů, je vždy třeba důkladně prověřit s kým smlouvu uzavíráme (due dilligence).

V obchodní smlouvě je třeba vždy specifikovat místo řešení sporů. Ve vztahu k českým firmám jsme dosud nezaznamenali případ obchodního sporu, který by musel být řešen třetí stranou (soudem). V každém případě doporučujeme zakomponovat do kontraktu ustanovení, na základě kterého by případné arbitrážní řízení probíhalo mimo Mosambik.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Ve věci vydávání víz českým občanům je příslušné Velvyslanectví Mosambiku v Berlíně:

Botschaft von Mosambik

Adresa: Strom Strasse 47 10551 Berlín

Tel.: +49 30 39876500, fax: +49 30 39876503

Web: <http://www.embassy-of-mozambique.de/>

Podmínky cestování do teritoria Mosambik je v afrických poměrech relativně bezpečnou zemí, i zde je však třeba dbát obecných zásad bezpečnosti (nenosit viditelně cenné předměty, vysoké částky peněz, v noci se vyhýbat lidovým čtvrtím, v místech se zvýšenou koncentrací lidí zvýšit pozornost). Je registrován nárůst počtu únosů podnikatelů dlouhodobě usazených v Mosambiku s cílem vymáhání výkupného. Převládající chudoba velké části populace může vyústit v napadení turistů a krádeže. Po setmění se nedoporučuje přesouvat se pěšky, ale spíše využít služeb taxi nebo hotelového vozidla. V současnosti naprosto nelze doporučit individuální turistiku stopem nebo pěšky. Politická jednání a jiná shromáždění mohou přerůst v násilné potyčky s policií, je dobré se jim proto vyhýbat. V současné době se díky občasným ozbrojeným srážkám mezi příslušníky ozbrojených složek a partyzány RENAMO nedoporučuje cestovat do středních a severních částí Mosambiku (provincie Tete, Manica, Sofala, Zambezia). Navíc v severní provincii Cabo Delgado probíhají teroristické útoky ISIL na místní obyvatelstvo a úřady. Focení vojenských zařízení, vládních budov a jiných strategických objektů (mezi něž patří také nádraží či letiště) je zakázáno. Z Evropy existuje pouze jeden přímý spoj do Mosambiku a to přes Lisabon. Je možné rovněž použít spoje s přestupem v Johannesburgu (Durbanu, Kapském Městě), Dubaji, Nairobi, Addis Ababě, Dar-Es Salaamu, Harare nebo Luandě. Vnitrostátní leteckou přepravu a spojení se sousedními státy obstarávají Mozambické aerolinie (LAM). Cestovatelé mířící do Mosambiku nemusí mít očkování proti žluté zimnici, povinné je jen v případě předchozího cestování do zemí s výskytem žluté zimnice (např. Angola, Tanzánie a další). V Mosambiku je rozšířená malárie a hojně také AIDS. Občanům ČR se před cestou doporučuje dobrovolná registrace v databázi DROZD sloužící Ministerstvu zahraničních věcí k poskytování rychlé pomoci v nouzi a k účinné organizaci pomoci v případě přírodních katastrof i sociálních nepokojů

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Pracovní trh je rigidní a je považován za překážku v podnikání. Mosambická vláda upřednostňuje, aby zahraniční firmy vyškolily a zaměstnaly místní síly. Zahraniční pracovník může být zaměstnán, pouze pokud prokáže potřebnou profesní kvalifikaci a na obsazované místo není možné nalézt občana Mozambiku s vyžadovanou kvalifikací. Zákonná úprava z roku 1999 stanovila limity na počet v Mosambiku zaměstnaných cizinců v závislosti na velikosti firmy (již při vyjednávání o investici musí být specifikováno, kolik místních a kolik zahraničních pracovníků bude firma zaměstnávat. Standardní kvóty jsou: malé společnosti (do 10 zaměstnanců – 10%, středně velké společnosti (do 100 zaměstnanců) – 8%, velké společnosti 5%. Těžební a ropné firmy mají zvýšené kvóty. Investoři si však v případě nové přímé zahraniční investice (zejména ve speciálních ekonomických zónách) mohou dohodnout zvýhodněné podmínky.

Zaměstnání zahraničních pracovníků (včetně managementu) podléhá schválení ministerstvem práce. Až poté může pracovník zažádat o pracovní povolení/ID (DIRE), které vydává ministerstvo vnitra (imigrační úřad). Proces je velmi zdlouhavý, DIRE se vydává na 1 rok a rovněž jeho obnovení velmi nesnadné.

Zaměstnávání se řídí zákoníkem práce č. 23/2007 ze srpna 2007. Velmi silně chrání práva zaměstnanců (m.j. zakotvuje právo na kolektivní vyjednávání, způsob řešení pracovních sporů, zavádí kolektivní smlouvy, podmínky práce žen a mladistvých, povinnost ochrany zdraví, minimální mzdu, stanovuje sociální odvody zaměstnavatelů, dovolenou i pokuty za porušení zákona atd). Výše minimálních měsíčních mezd závisí na konkrétním oboru, každý rok se mění a pohybují mezi 74USD (zemědělství), 110 USD (průmysl a služby) až po 195 USD (těžební a ropný sektor).

U všech zaměstnanců platí povinnost registrace v Národním systému sociálního zabezpečení a placení odvodů ve výši 7 % hrubé mzdy (4 % platí zaměstnavatel, 3 % zaměstnanec).

5.9 Veletrhy a akce

Mezinárodní všeobecný veletrh FACIM by se měl konat v Maputu od 26. srpna do 1. září 2024.

Adresa: FACIM – Feira Agro-Pecuaria, Comercial e Industrial de Mocambique Av. 10 de Novembro, n°25 Maputo, Mosambik

Tel: +258 21 321 293/1

Email: facim@apiex.gov.mz

Ostatní konference či sektorové akce se konají nahodile a organizují je různé instituce.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Diplomatickou a konzulární působnost pro Mosambik vykonává zastupitelský úřad v Pretorii:

Velvyslanectví České republiky v Pretorii (Embassy of the Czech Republic in Pretoria)

Fyzická adresa: 936 Pretorius Street, 0083 Arcadia, Pretoria

Poštovní adresa: P.O.Box 13671, Hatfield 0028, Pretoria, South Africa

Tel: +27 12 431 2380, fax: +27 12 430 2033

E-mail: pretoria@embassy.mzv.cz

Web: www.mzv.cz/pretoria

Teritoriální působnost: Jihoafrická republika, Angola, Botswana, Lesotho, Madagaskar, Mauricius, Mosambik, Namibie, Svazijsko

Vedoucí úřadu: Mgr. Tomáš Uličný, mimořádný a zplnomocněný velvyslanec

Konzulární úsek: Mgr. Dana Eltomová, konzulka

Ekonomický úsek: Ing. Miroslav Veselka, MBA, ekonomický diplomat

Tel.: +27 12 431 2385, +27 12 431 2389

E-mail: Commerce_Pretoria@mzv.cz

Velvyslanectví ČR v Pretorii se nachází cca 50 km od mezinárodního letiště v Johannesburgu (O.R. Tambo). GPS: S25°44,708'; E 28°13,566'

Honorární konzul České republiky v Maputu:

Fyzická adresa: Avenida Tomas Nduda 1156, Office 7, Maputo, Mosambik

Tel: +258 84 300 5599

Fax: +258 21 300595

Email: czechconsulatemaputo@execlogistics.co.mz

Vedoucí úřadu: Henderikus Son

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Telefonní nouzová linka velvyslanectví České republiky v Pretorii +27 82 416 0016 je přístupná rovněž v aplikaci WhatsApp a Viber a je určena výhradně občanům ČR v nouzi či ohrožení zdraví a života.

Hasiči: 198 nebo +258 21 322222

Policie: 112, 119 nebo +258 21 325031

V případě potřeby lékařského ošetření lze kontaktovat následující kliniky v Maputu:

- 1 Lenmed Hospital Privado de Maputo – soukromá klinika, Rua do Rio Inhamiara, Sommerschild II, Maputo, tel: +258 84 303 0967-9, fax: +258 214 93 680, info@lenmed.co.za
- 1 Hospital Central Maputo, 11653 Avenida Eduardo Mondlane, Maputo, tel.: +258 21 357 900, fax: +258 21 32 0828, email: hcmcomunicacao@gmail.com
- 1 Clinicare – soukromá klinika, Rua Angelo Azarias Chichava 50, Maputo, tel.: +258 84 311 44 44, +258 82 000 33 44, web: <https://www.clinicare.co.mz/?lang=en>

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 Câmara do Comércio de Moçambique (Mosambická obchodní komora): www.ccmoz.org.mz
- 1 APIEX – Agencia da Promocao de Investimento e Exportacoes (agentura na podporu vývozu a investic): www.invest.apiex.gov.mz
- 1 Associação Industrial de Moçambique (Mosambická asociace průmyslu): www.acismoz.com
- 1 Autoridade Tributária de Moçambique (Celní a finanční úřad): www.at.gov.mz
- 1 Banco de Moçambique (centrální banka): www.bancomoc.mz
- 1 Portal de Contratações Públicas (veřejné tendry): www.concursospublicos.gov.mz
- 1 Podrobné informace o cestování v Mosambiku nabízí například portál: www.visitmozambique.net
- 1 Velvyslanectví Mosambické republiky v Berlíně – příslušné velvyslanectví Mosambiku pro ČR: <http://www.embassy-of-mozambique.de/>

Většina mosambických médií používá výhradně portugalštinu.

V angličtině každý týden vychází výběr z tisku s důrazem na ekonomické zpravodajství:

- 1 Club of Mozambique: www.clubofmozambique.com

Novinky v portugalštině:

- 1 Notícias: www.jornalnoticias.co.mz
- 1 Folha de Maputo: <http://www.folhademaputo.co.mz/>
- 1 O País: www.opais.co.mz Verdade: www.verdade.co.mz
- 1 Televisao de Moçambique: www.tvm.co.mz